

۳ عامل حرکت معکوس نابرابری در شهرها و روستاها

تازه ترین داده های مرکز آمار از تشدید نابرابری درآمدی در شهرها به رغم بهبود این شاخص در روستاها حکایت دارد. ۳ عامل مهم در این راستا را بررسی کرده ایم

محمد حقگو

economice@khorasannews.com

تازه ترین داده های مرکز آمار ایران از وضعیت نابرابری درآمدی در جامعه حاکی از بدتر شدن این شاخص در کل کشور در بین سال های ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۲ است. با این حال وضعیت این شاخص در مناطق شهری و روستایی یکسان نبوده، به طوری که در مناطق شهری شاهد تشدید نابرابری و در مناطق روستایی شاهد بهبود این شاخص در سال ۱۴۰۲ نسبت به ۱۴۰۱ بوده ایم. در جست وجوی چرایی این وضعیت متناقض بین شهرها و روستاها، باید به سه عامل ناظر به روندهای متفاوت تورمی، تاثیر متفاوت طرح هایی نظیر سبد کالای خوراکی و همچنین وضعیت بخرنج قیمت مسکن در شهرها نسبت به روستاها اشاره کرد.

رو به رو شده است.

نابرابری درآمدی در ۱۴۰۲ بیشتر شد

به گزارش خراسان، داده های اخیر مرکز آمار ایران حاکی از این است که به طور کلی در سال گذشته نسبت به سال ۱۴۰۱، توزیع درآمد در ایران نابرابرتر شده است. در این گزارش چندین شاخص سنجش نابرابری از جمله شاخص ضریب جینی بررسی شده است.

ضریب جینی شاخصی بین صفر و یک است که ارقام بیشتر به معنای وجود نابرابری بیشتر و ارقام کمتر به معنای وجود نابرابری کمتر در دهک های جامعه است. بر این اساس، مشاهده می شود که این شاخص از رقم ۰/۳۸۷۷ در سال ۱۴۰۱ به رقم ۰/۳۹۷۹ در سال ۱۴۰۲ رسیده است.

روند معکوس نابرابری در روستاها و

شهرها

آمارهای مرکز آمار نشان می دهند که به رغم افت نابرابری در کل کشور، وضعیت روستاها و شهرها از منظر این شاخص با یکدیگر متفاوت بوده است، به طوری که شهرها با تشدید نابرابری و روستاها با کاهش نابرابری روبه رو بوده اند. ضریب جینی در شهرها از ۰/۳۶۹۶ به ۰/۳۸۲۰ افزایش یافته، اما این ضریب در روستاها از ۰/۳۶۴۳ به ۰/۳۵۸۳ با کاهش

مروری بر آسیب شناسی صنعت خودرو (۱)

بخش خصوصی، نامحرم صنعت خودروسازی

مهدی حسن زاده - «جهش تولید» در شرایطی ترجیع بند شعارهای سال های اخیر بوده است که امسال مشارکت مردم در تحقق این هدف به صورت پررنگ و اساسی دیده شده است و مسیر تحقق شعار «جهش تولید» از مسیر مشارکت مردم دیده شده است. با این حال یکی از موانع اصلی مشارکت مردم در اقتصاد، دخالت های متعدد دولت در بخش های مختلف اقتصاد، به ویژه از نظر تصدی گری و اداره مستقیم بنگاه های تولیدی است. یکی از مهم ترین مصادیق تصدی گری دولت در صنعت خودرو است که ماحصل این مدیریت در زیان انباشته نجومی و ناکارآمدی این صنعت مشهود است.

اصل ۴۴ و دستور ورود بخش خصوصی

به صنایع مختلف

به طور کلی برای دولت هادر اقتصاد نقش های تصدی گرایانه، نظارتی، هدایتگری و تنظیم گری می توان قائل شد. در اقتصادهای سوسیالیستی نقش تصدی گرایانه در حالت حد اکثری قرار دارد. به تبع فاصله داشتن اقتصادها از رویکردهای سوسیالیستی و نزدیکی آن ها به رویکردهای بازار آزاد، نقش تصدی گرایانه دولت کم رنگ تر می شود و دولت بر نقش های نظارتی، هدایتگری و تنظیم گری متمرکز می شود. در اقتصاد ایران پس از رویکرد دولتی سازی دهه ۶۰، به تدریج با واگذار کردن بخش هایی از فعالیت های دولتی و اجازه به بخش خصوصی برای ورود به بخش هایی از اقتصاد ایران، تلاش برای کم رنگ کردن نقش تصدی گرایانه دولت پیکیری شد؛ اما این اتفاق با ابلاغ سیاست های کلی اصل ۴۴ در سال ۸۴ روند سریع تری گرفت و بخش های خصوصی و تعاونی اجازه پیدا کردند در بسیاری از بخش های اقتصاد ایران از جمله صنایع بزرگ، صنایع مادر، معادن بزرگ به جز نفت و گاز، بازرگانی خارجی، بانکداری، بیمه، صنعت برق، ارتباطات، راه حمل و نقل وارد شوند. همچنین احکام و قوانین جدیدی برای تقویت بخش خصوصی و تعاونی و کاهش سهم دولت در اقتصاد تدوین شد که تشکیل شورای رقابت، توانمندسازی بخش های خصوصی و تعاونی، واگذاری سهم دولت در شرکت های بزرگ دولتی مشمول خصوصی سازی در قالب عرضه سهام در بورس، واگذاری به خریداران و اعطای سهام عدالت به دهک های مشمول از این جمله است.

گلایه صریح رهبری از دخالت دولت در

شرکت های واگذارنده

با این حال با گذشت نزدیک به ۲۰ سال از ابلاغ این سیاست ها به اندازه ای که شرکت های دولتی واگذار شده و فعالیت های تصدی گرایانه دولت کم

کاهش یافته و به ۲۹/۱ درصد رسید؛ در حالی که در مناطق شهری، این شاخص افت حدود ۲۲ درصدی داشته و کاهش از ۵۴/۵ به ۲۲/۸ درصد رانشان می دهد.

در شاخص تورم سالانه نیز، وضعیتی مشابه را شاهد هستیم. به طوری که سال گذشته این شاخص در شهرها از ۴۶/۷ در فروردین به ۴۰/۷ در صد کاهش یافت. در حالی که در روستاها افت این شاخص از ۵۲/۷ به ۴۰/۶ درصد بود. برای همین می توان گفت که یک دلیل کاهش نابرابری در روستاها به کاهش بیشتر تورم در این مناطق نسبت به شهرها بر می گردد.

۲- ترکیب سبد هزینه خانوار: سبد هزینه خانوار به طور کلی به کالاهای خوراکی و غیر خوراکی تقسیم می شود. به طور معمول، سهم خوراکی ها در سبد هزینه اقشار ضعیف نسبت به دهک های درآمدی بالا، بیشتر است و به همین خاطر اگر دولت طرح هایی ناظر به بهبود قدرت خرید خوراکی های اقشار ضعیف اجرا کند، باید منتظر بهبود قدرت خرید این اقشار و در نتیجه بهبود نابرابری درآمدی بین دهک های جامعه بود.

با این توضیح مقایسه ترکیب سبد هزینه خانوارهای روستایی و شهری نشان می دهد که در سال گذشته سهم هزینه خوراکی از سبد هزینه خانوار شهری ۲۴/۹ درصد و از سبد هزینه خانوار روستایی ۳۹/۶ درصد بوده است. در عین حال سال گذشته دولت طرح سبد کالا را در راستای ارتقای امنیت غذایی خانوار برای ۷ دهک اجرا کرد. در نتیجه همان طور که گفته شد، از آن جایی که سهم کالاهای خوراکی در سبد هزینه خانوارهای روستایی بیشتر است، می توان یک دلیل بهبود نابرابری در بین خانوارهای روستایی را اجرای طرح یارانه سبد کالاهای خوراکی دانست.

مروری بر آسیب شناسی صنعت خودرو (۱)

بخش خصوصی، نامحرم صنعت خودروسازی

است. این مسئله مورد اعتراض رهبر انقلاب نیز قرار گرفته است. ایشان ۱۰ بهمن ماه سال قبل در دیدار تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی فرمودند: «نظارت دولت مطلقاً قابل اغماض نیست؛ اما نظارت غیر از دخالت کردن است. من دیروز شنیدم که در بعضی از شرکت هایی که دولت و بخش خصوصی شریک هستند، با این که سهم دولت سهم زیادی نیست، مدیریت در اختیار دولت است؛ به نظر من این منطق ندارد. از همان شیوه های قانونی استفاده کنند، مدیریت را به خود مردم و به خود سهامداران شرکت ها بسپارند، منتها نظارت بشود.»

قصر پرغصه خصوصی سازی

در صنعت خودرو

مروری بر وضعیت صنعت خودرو در سال های

۳- تفاوت قیمت مسکن بین شهرها و

روستاها: یک عامل تشدید نابرابری در کشور به خصوص مناطق شهری، به قیمت مسکن، تورم آن و سهم بالای این بخش در سبد هزینه خانوار بر می گردد. آمارهای بانک مرکزی حاکی از قیمت های نجومی مسکن در تهران است که با دیگر نقاط شهری کشور فاصله قابل توجهی دارد. چنین مسئله ای را می توان در بین شهرها نسبت به روستاها نیز کمابیش مشاهده کرد. بدیهی است با توجه به ارقام بالا در این بخش، با تغییر و لوچند درصدی در آن، تفاوت های بزرگ در قدرت خرید مردم در حوزه مسکن با اجاره بها ایجاد خواهد شد. برای همین یک عامل مهم در زمینه رشد نابرابری در شهرها نسبت به روستاها را می توان به قیمت ها و تورم در بخش مسکن مربوط دانست. این مسئله را از زاویه ای دیگر نیز باید مورد توجه قرار داد. به این صورت که هم اینک شاهد سهم بیش از ۴۲ درصدی مسکن (اجاره بها) در سبد هزینه خانوارهای شهری هستیم در حالی که این رقم برای خانوارهای روستایی تنها ۲۱/۶ درصد بوده است. این آمار نیز نشان می دهد حتی با

مقایسه سهم هزینه های خوراکی، غیر خوراکی و مسکن در سبد هزینه خانوارهای

شهری و روستایی در ۱۴۰۲

نرخ تورم نقطه ای خانوارهای شهری و روستایی

در ۱۲ ماه ۱۴۰۲

این گزارش نشان می دهد که نسبت قیمت یک متر مربع آپارتمان در تهران به حداقل دستمزد، از حدود ۶/۵ برابر در سال ۱۳۹۶ به ۱۵ برابر در سال ۱۴۰۲ افزایش یافته است. همچنین سهم این بخش (به طور خلاصه اجاره بها) از سبد هزینه خانوار شهری در بازه زمانی یادشده در حدود ۱۰ واحد درصد افزایش یافته و از ۳۳ به ۴۲/۴ درصد رسیده است.

فرض تورم برابر مسکن یا اجاره بها در مناطق شهری و روستایی، و به دلیل سهم بالای مسکن در بودجه خانوارهای شهری، نابرابری بیشتری در شهرها نسبت به روستاها رخ خواهد داد. در مورد ذکر است گزارش دوروز قبل این صفحه با عنوان «غصب سبد مصرفی مردم توسط مسکن» نیز به طور مشروح به معضل گرانی مسکن و تاثیر آن بر سبد هزینه خانوار شهری پرداخته است.

چرخه ای منکوب می شود و به حاشیه می رود و سهمی در مدیریت شرکت نمی یابد. خراسان در سلسله گزارش هایی به مسئله یابی صنعت خودرو و آسیب شناسی آن خواهد پرداخت. در این گزارش به عنوان مقدمه ای بر این سلسله گزارش ها، سراغ الزامات سیاست های کلان در زمینه حضور بخش خصوصی در صنعت خودروسازی رفتیم و در گزارش های بعد ماحصل مدیریت دولتی در این صنعت، چگونگی ناکام سازی پروژه خصوصی سازی در صنعت خودرو و در نهایت الزامات حضور بخش خصوصی در این صنعت و اصلاح سیاست های کلان صنعتی در این حوزه را بررسی خواهیم کرد.

در این دو شرکت خودروساز دارد. با این حساب ۵۲/۲۷ درصد سهام ایران خودرو و ۷۲/۵۷ درصد سهام سایپا با وجود خصوصی سازی همچنان تحت مدیریت دولت است.

سهامدار بخش خصوصی

در منگنه سهام چرخه ای و شبه دولتی

این در حالی است که براساس سیاست های ابلاغی اصل ۴۴ خودروسازی جزو صناعی است که باید اجازه داد بخش خصوصی در آن وارد شود اما با تداوم سایه مدیریتی دولت بر سر دو بنگاه بزرگ خودروسازی ایران، چه جایی برای بخش خصوصی باقی می ماند. آن هم زمانی که بخش خصوصی وارد شده در شبکه سهامداری یکی از خودروسازان، توسط سهام شبه دولتی ها و سهام

اخیر نشان می دهد که این صنعت به جای حرکت در مسیر خصوصی سازی در مسیر شبه دولتی سازی و اختصاصی سازی رفته است. مرکز پژوهش های مجلس سال گذشته در گزارشی با عنوان «تحلیل ساختار مالکیت ایران خودرو و سایپا و الزامات اصلاح آن» با اشاره به سهم مستقیم ۵/۷۱ و ۱۷/۳۱ درصدی دولت در ایران خودرو و سایپا و سهم ۱۲/۱۲ درصدی و ۱۵/۶ درصدی شبه دولتی های تحت کنترل دولت در ایران خودرو و سایپا و همچنین سهم سهام چرخه ای (خودسهامداری) ۲۵/۴۴ درصدی در ایران خودرو و ۳۹/۶۶ درصدی در سایپا نتیجه گیری کرده است که دولت از این ۳ مسیر، امکان اعمال مالکیت و تعیین مدیریت را

آگهی مزایده فروش پسته خشک (نوبت دوم)

شرکت مدبر کشت توس (سهامی خاص)

شرکت مدبر کشت توس (سهامی خاص) درنظر دارد از طریق مزایده عمومی نسبت به فروش حدوداً ۸ تن پسته خشک درجه یک و دو اقدام نماید.

متقاضیان می توانند جهت بازدید و اخذ فرم شرایط مزایده به آدرس ذیل مراجعه نمایند

آدرس محل بازدید و برگزاری مزایده: شهرستان تایباد - کیلومتر ۱۵ جاده باخرز - بعد از روستای خیر آباد

تاریخ برگزاری مزایده: روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۴

مهلت ارائه پیشنهاد از تاریخ انتشار آگهی تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۳

متقاضیان می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن های ۰۵۱۵۴۶۶۳۷۷۰ و ۰۹۱۵۵۲۹۰۲۸۷ (آقای مهندس صادقی - مدیر بازرگانی) تماس حاصل نمایند.

شرکت مدبر کشت توس (سهامی خاص)

آگهی تجدید مناقصه عمومی

شرکت شیر پاستوریزه پگاه خراسان در نظر دارد از طریق برگزاری تجدید مناقصه عمومی نسبت به تامین و اجرای سیستم فوری سازی محصولات پودری شامل:

۱- برگشت غبار با بلوتر ایتالیایی و شیرآلات تغییر مسیر و لوله کشی آن و دستگاه روتاری والو مخصوص و یک دستگاه اتمایزر مخصوص جهت تامین شرایط فوری سازی پودر شیر خشک اسکیم در واحد خشک کن شرکت.

۲ - دستگاه بستر سیال با شاسی و کانالهای مربوطه ۳- دو دستگاه فن و رادیاتور هوای سرد و گرم طبق مشخصات ذکر شده در برگ شرایط مناقصه از طریق اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط اقدام نماید

لذا شرکت کنندگان در مناقصه میتوانند جهت دریافت و تحویل برگ شرایط مناقصه، حداکثر تا پایان وقت اداری روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۴ به امور قراردادهای شرکت واقع در کیلومتر ۱۳ جاده مشهد - قوچان و یا به سایت اینترنتی شرکت به آدرس: www.khorasan.pegah.ir مراجعه نمایند

تلفن تماس: امور قراردادها: ۰۹۱۵۵۱۳۰۰۸۴ واحد فنی و مهندسی: ۰۹۱۵۶۵۶۴۰۵۶

آگهی مزایده

شرکت کشت ومنعت هلال در نظر دارد تعداد ۵۰ رأس تلیسه ۵ ماه آپستن را از طریق مزایده کتبی به فروش برساند.

متقاضیان جهت بازدید و دریافت مشخصات و فرم شرکت در مزایده روز سه شنبه ۱۴۰۳/۰۷/۲۴ از ساعت ۱۰ الی ۱۵ به نشانی: نیشابور-کیلومتر ۱۲ جاده فیروزه- ابتدای جاده فولاد خراسان مراجعه نمایند.

تاریخ بازگشایی پاکت ها روز چهارشنبه ۱۴۰۳/۰۷/۲۵ می باشد.

نتیجه مزایده متعاقباً اعلام میگردد.

مدیریت بازرگانی: ۰۹۰۱۸۳۷۳۰۴۷

شرکت کشت و صنعت هلال

آگهی تجدید مناقصه عمومی

شرکت شیر پاستوریزه پگاه خراسان در نظر دارد از طریق برگزاری تجدید مناقصه عمومی نسبت به تامین یکدستگاه کوپل آمونیاکی گالوانیزه گرم ۴ خم با ۸ ردیف به طول Cm ۶۰۰ و عرض Cm ۱۲۳ - ارتفاع ۱۱۶cm با مترآز تقریبی لوله به طول Cm ۶۰۰ - لوله با ضخامت ۳ mm به همراه کلکتور و سطح تبادل ۶۰ متر مربع، از اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط اقدام نماید ، لذا شرکت کنندگان در مناقصه می توانند جهت دریافت و تحویل برگ شرایط مناقصه ، حداکثر تا پایان وقت اداری روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۴ به امور قراردادهای شرکت واقع در کیلومتر ۱۳ جاده مشهد - قوچان و یا به سایت اینترنتی شرکت به آدرس: www.khorasan.pegah.ir مراجعه نمایند تلفن تماس: امور قراردادها: ۰۹۱۵۵۱۳۰۰۸۴ واحد فنی و مهندسی: ۰۹۱۵۶۵۶۴۰۵۶